

Interoperable Systems" (ECIS) care revendică dreptul la decompilare pentru a permite dezvoltarea de produse concurente. Atras de Bull, Amdahl, Olivetti, NCR, Sun și firmele japoneze precum Fujitsu și Apricot-Mitsubishi, Ecis promovează o apropiere mult mai liberală, bazată pe o asimilare între protecția legală a autorilor și dificultatea dezvoltării de produse concurente "interoperabile", termen care nu este definit.

O lege este necesară, dar aplicarea ei este discutabilă. Editorii de software văd deschizându-se o breșă în domeniul intereselor lor prin protecția stabilită prin legea dreptului de autor.

În Franța, legea din 3 iulie 1985 protejează în mod eficace software-urile și judecătorii o aplică în mod riguros, chiar cînd este vorba de însuși statul.

Totuși este dovedit că, din 10 software-uri utilizate, numai 3 sînt plătite. Aceasta va constitui un deșeu pentru toate abuzurile de interpretare, avînd în vedere caracterul general al termenilor.

(xxx: "Le droit, nouvelle arme de régulation du marché des logiciels", în: Le monde informatique, nr. 431, 5 nov. 1990, p.60)

Traducere
Victoria Haiduc

Institutul de Cercetări în Informatică

BIOMETRIE: AMPRENTA PENTRU CUVÎNTUL DE ACCES

Biometria permite, datorită analizei caracteristicilor fizice ale indivizilor, limitarea incertitudinii legată de utilizarea codurilor de acces.

Securitatea se sprijină cel mai adesea pe utilizarea codurilor de acces și pe cuvinte de acces (parole). Nu este niciodată sigur sută la sută că cel care utilizează un cod de acces este într-adevăr cel căruia i-a fost atribuit. De ce să nu se utilizeze tehnicile biometrice pentru a reduce această marjă de incertitudine? Cele mai cunoscute sînt dinamica semnăturii și amprentele digi' ale. Există totuși produse de recunoaștere a vocii, de măsurare a amprentelor degetelor și mîinii și de analiză a retinei.

André Denis (responsabilul securității sistemelor de informare din industria apărării din firma Alcatel Titn), promotorul sistemului Isard de recunoaștere dinamică a semnăturii, afirmă că "este tot mai mult necesară utilizarea acestor tehnici pentru a fi siguri că, persoana care are acces la un sistem este cea autorizată. Legile informaticii cer dovezi".

Nici un sistem de securitate nu este fiabil în proporție de 100%, prin urmare există două riscuri de eroare: acceptarea persoanelor neautorizate și, invers, refuzarea accesului persoanelor autorizate. Procentul de eroare pentru recunoașterea semnăturii poate atinge 6%. Procentele de eroare sînt mai ridicate

pentru femei, sîngaci și lucrătorii manuali. De asemenea, acestea mai sînt influențate de boală și de alcoolism.

În Franța produsul Isard al firmei Alcatel Titn rulează pe terminalul biometric Digit 1000 pentru recunoașterea amprentelor digitale, iar produsele Fichet fac analiza vaselor sanguine ale retinei și analiza morfologiei mîinii. În mod concret, recunoașterea semnăturii este utilizată de o întreprindere industrială, care facturează clienților săi utilizarea a două echipamente 3090.

De asemenea, recunoașterea semnăturii a fost adoptată de un birou de studii care deține planuri confidențiale, pentru a le controla consultarea și modificările. Produsele bazate pe recunoașterea amprentelor digitale sînt utilizate în închisori, medii privilegiate, dar și pentru a controla accesul în anumite locuri turistice. Dar aceste sisteme se sprijină pe un anumit context socio-cultural: mai mult, ele sînt asociate unei anumite lezări adusă libertăților individuale. Acest lucru explică de ce tehnicile biometrice sînt mai degrabă răspîndite în domeniile de securitate înaltă, cum ar fi cel militar sau nuclear.

(Rosé, Ph.: "Biométrie: l'empreinte pour mot passé", în: Le Monde Informatique, nr. 417, 18 iunie 1990, p.30)

Traducere
Victoria Haiduc

Institutul de Cercetări în Informatică

REDUCERE FISCALĂ PENTRU AUTORII INDEPENDENȚI

În baza unei instrucțiuni din 10 aprilie 1991, Administrația precizează condițiile în care cesiunile drepturilor asupra software-urilor pot beneficia de impozitare redusă a regimului plusvalorilor pe termen lung. Rata redusă este în prezent de 16%.

Autorii implicați sînt astfel autorizați să aplice acest regim nou produselor percepute, începînd cu data de 1 ian. 1989. Practic, trebuie adresată o reclamație serviciilor fiscale.

Începînd cu legea din 29 dec. 1990, de impozitarea redusă a plusvalorilor pe termen lung beneficiază orice autor, persoană fizică, respectînd trei condiții:

- autorul este persoana fizică supusă impozitului pe venituri din categoria beneficiilor necomerciale: nu intră în această categorie autorul - persoană morală, ca și autorul - persoană fizică, pendinte de beneficiile industriale și comerciale sau beneficii agricole;
- autorul cedează drepturile asupra software-ului său. De avantajul fiscal beneficiază numai produsele de cesiuni ale dreptului de proprietate sau de utilizare a programului. Administrația vizează în mod expres sumele nete percepute "cesiunii" de software sau de "concesiune" de

licență de "exploatare, distribuire sau utilizare". Este vorba de venit brut perceput, mai puțin cheltuielile de cercetare, de reglare, de întreținere și de evoluția unui program;

- software-ul este original. Impozitarea redusă nu se aplică decât programului informatic protejat de regimul dreptului de autor.

Impozitarea redusă se aplică de mai multă vreme brevetelor. În plus, legiuitorul a optat în legea din 3 iulie 1985, pentru o protecție juridică a software-ului prin regimul dreptului de autor. Consecința: este contradictorie prevalarea dreptului de autor în materie de protecție și a brevetului în materie fiscală.

Problema statutului fiscal al autorilor de software a fost ridicată de J. Godfrain, inițiatorul legii din 1988 privind fraudă informatică. Această lege a propus copierea statutului autorilor de software după cel al scriitorilor.

Art. 21 din legea finanțelor pe 1990, extinde regimul plusvalorilor pe termen lung pentru produsele extrase din "cesiunile sau concesiunile de software-uri originale sau generice", de către persoane fizice pendinte de beneficii industriale și comerciale (BIC).

Ministrul Economiei, Finanțelor și Bugetului indică drept beneficiari ai acestei dispoziții întreprinderile supuse regimului BIC, dar și pe "creatorii independenți de software-uri, care plătesc impozit pe venitul din categoria beneficiilor necomerciale și care beneficiază de protecția legii din 3 iulie 1985".

Legea din 29 decembrie 1990 vizează în mod expres orice persoană fizică, autor care cedează drepturile asupra unui software original, pendinte de beneficii necomerciale.

Examinând software-ul în ansamblul său și pornind de la toate elementele componente, care stabilesc marca personalității autorului acestuia, autoritățile apreciază de la caz la caz dacă programul informatic poate accede la rangul de "operă de spirit". Astfel, jurisprudența a admis originalitatea tuturor tipurilor de software, criteriul fiind "un efort personalizat care pornește de la punerea în aplicare a unei logici automate și restrictive" relevând că "materializarea acestui efort rezidă într-o structură individualizată". Creația presupune o "alegere subiectivă între diverse moduri de prezentare și de expresie".

Administrația precizează că un program este original atunci când:

- este rezultatul unei "munți intelectuale și personale";
- este o "operă originală" în concepția și exprimarea sa, ceea ce exclude utilizarea software-urilor deja existente, provenite prin traducere într-o altă limbă sau prin adaptarea la alte echipamente sau finalități.

Pe de altă parte, deoarece directiva europeană*) privind

protecția programelor definește originalitatea ca fiind mai degrabă un raport între creativitate și pricepere (după modelul brevetului), decât prin referire la amprenta personalității autorului.

Impozitarea redusă privește sumele obținute în urma cesiunii de drepturi asupra unui software original.

Contribuabilii care nu au beneficiat, pot solicita reducerea impozitului printr-o plîngere adresată serviciilor fiscale:

- pentru anul 1989, taxa de impozit era de 16 % dacă autorul nu a exercitat o adevărată activitate profesională și de 11 % în cazul unei activități profesionale, exercitată cu titlul principal, de obicei și constant;
- pentru anul 1990, contribuabilii au putut supune produsele de cesiune de software cu regim de plusvaloare pe termen lung.

(van Dorsselaere B. - "Allègement fiscal pour les auteurs independants"; în : Le Monde Informatique, nr. 461, 16 iunie 1991, p.16).

Traducere

Victoria Haiduc

Institutul de Cercetări în Informatică

DELICVENȚA INFORMATICĂ VIRUSII INFORMATICII

Autorul unui virus devine responsabil, atât pe plan civil cât și la nivel penal, începând cu 1988.

Termenul de virus desemnează programele care conțin o funcție de autoreproducere, capabile să contamineze anumite elemente deja existente în memoria calculatorului. Ciclul de viață al unui virus se descompune în trei faze:

- execuția sa prin intermediul unui element contaminat;
- propagarea acestuia prin contaminarea de noi elemente;
- declanșarea acțiunii sale, care antrenează după sine pagube, de la simpla perturbare în funcționare la distrugerea conținutului unui disc fix.

În iunie 1991, 504 tipuri de viruși MS-DOS au fost recenzați la nivel mondial, dintre aceștia 35 fiind prezenți în Franța.

Victimele virușilor au două posibilități de a face recurs: acțiune în responsabilitate civilă și aplicarea legislației penale.

În ceea ce privește responsabilitatea civilă, Codul civil precizează că "orice faptă a unei persoane care cauzează

*) Directiva europeană sub protecția software-ului din 13.dec.1990